

видах кінного спорту, у зв'язку з чим виявилися найбільш важливі показники, за якими необхідна оцінка та добір у виробничий склад породи для досягнення успіхів у змаганнях. Тому надзвичайно актуальною проблемою в спортивному конярстві є системність проведення етапів добору жеребців та кобил із включенням показників оцінки за роботоздатністю в програму селекції з урахуванням сучасних вимог кінного спорту. Специфічний характер використання коней в спорті та зміна вимог змагань зумовлюють необхідність модернізації підходів до методів розведення і виховання спортивного коня української верхової породи.

Рациональне використання вітчизняних порід, а також порід світового значення, місцева популяція яких добре пристосована до природно-кліматичних умов України, характеризується високою адаптивною здатністю та, нерідко унікальним генотипом, є основою конкурентоспроможного вітчизняного тваринництва. В умовах нестабільної економічної ситуації воно потребує державної фінансової підтримки вітчизняного виробника племінного генотипу тварин, створення сприятливих умов для виробництва вітчизняної продукції тваринництва.

УДК 636.2.05.06.082.26 : 637.612 (477)

В. П. ТКАЧУК

Інститут розведення і генетики тварин НААН України

РІСТ ШКІРИ У БУГАЙЦІВ РІЗНИХ ГЕНОТИПІВ, ОДЕРЖАНИХ ВІД СХРЕЩУВАННЯ КОРІВ УКРАЇНСЬКОЇ ЧОРНО-РЯБОЇ МОЛОЧНОЇ ПОРОДИ З БУГАЯМИ ВІТЧИЗНЯНИХ М'ЯСНИХ ПОРІД В УМОВАХ ПОЛІССЯ

Одержання високоякісних шкір пов'язано з вирощуванням тварин з великою живою масою і високою м'ясною продуктивністю. При широкому впровадженні різних варіантів схрещування у скотарстві і використанні для цієї мети бугаїв різних м'ясних порід важливе значення має одержання важких шкір високої якості від помісних тварин (Чуприна О. П., 2003).

Дослідження проводились у КСП «Полісся» Овруцького району Житомирської області на бугайцях української чорно-рябої молоч-

ної породи (І група) та помісях, одержаних від схрещування корів вищеназваної породи з бугаями вітчизняних м'ясних порід (ІІ – з польською м'ясною; ІІІ – з симентальською м'ясною; ІV – з українською м'ясною і V – з волинською м'ясною).

Результати досліджень показують, що у бугайців різних генотипів у 12,5-місячному віці маса парної шкіри була різною: найвищі показники спостерігалися у бугайців ІІІ групи ($24,8 \pm 2,55$ кг), а найменші – у тварин І групи ($15,8 \pm 2,10$ кг). Різниця за масою парної шкіри між бугайцями І і ІІ групи складала $5,52$ ($P < 0,10$), І і ІІІ – $9,03$ ($P < 0,05$), І і ІV – $5,55$ та І і V – $3,72$ кг. Найвищий вихід шкіри виявлено у тварин ІІІ і ІV групи ($8,58$ і $8,49$ % відповідно). Найбільшою довжиною, шириною та площею шкіри характеризувалися помісі ІІІ групи, а найбільшою її товщиною на лопатці – бугайці ІІІ і ІV групи.

З віком тварин маса шкіри, її ширина, довжина та площа збільшувалися. У 16-місячному віці найбільша маса шкіри була у бугайців, одержаних від бугаїв симентальської м'ясної породи ($32,1 \pm 1,56$ кг), а найменша – у тварин української чорно-рябої молочної породи ($24,3 \pm 0,55$ кг). За цим показником останні поступалися ровесникам ІІ групи на $3,77$ ($P < 0,05$), ІІІ – на $7,83$ ($P < 0,01$), ІV – на $3,27$ ($P < 0,02$) і V – на $3,45$ кг ($P < 0,01$).

Порівняно з 12,5-місячним віком у 16-місячному віці маса шкіри тварин І групи збільшилася в $1,53$, ІІ – в $1,31$, ІІІ – в $1,29$, ІV – в $1,29$ і V – в $1,42$ рази. Найбільшим виходом шкіри характеризувалися бугайці ІІІ групи, а найменшим – тварини І групи. З 12,5-місячного до 16-місячного віку маса шкіри у бугайців контрольної групи збільшилася на $8,5$ ($P < 0,01$), у помісей ІІ групи – на $6,75$ ($P < 0,02$), ІІІ – на $7,30$ ($P < 0,05$), ІV – на $6,22$ ($P < 0,01$) та V – на $8,23$ кг ($P < 0,001$). З віком бугайців збільшилася ширина, довжина і площа шкіри, найбільшою її площею була у бугайців ІІІ групи.

Таким чином, результати наших досліджень показують, що найбільшу масу, ширину, довжину, площу та вихід шкіри мали помісні бугайці, отримані від схрещування корів української чорно-рябої молочної породи з бугаями симентальської породи.